

ПРЕДЕЛНА ЯШНОТА

Думата в заглавието не е сбъркана, тя е на Радой Ралин, а заглавието е на моя статия, която бях предложил на вестник „Дунавска правда“ преди няколко години. Главният редактор на вестника тогава ме извика да ми каже, че статията ми е интересна, но не може да се пусне „тъкмо сега, понеже в момента в Русе действа българо-румънска комисия във връзка с об-

газяването на града с хлор“.

— Какъв хлор? — попитах аз, тъй като бях сред първите русенци, които узнаваха, че един от химическите заводи в Гюргево изпуска хлор и тоя силноотровен газ прониква в Русе.

До тоя момент аз считах, че мръсният русенски въздух е патент на самия Русе и в това никой не можеше да ме разубеди. От много години пъ-

тувам всеки ден от Русе за Щръклево и обратно и усещам

ЕКОЛОГИЯ — РУСЕ'90

русенския въздух още с влизането на автобуса в града, вед-

нага след Паметника на русофилите. Много пъти съм наблюдавал плътната пелена от дим и прах, която виси над града в тихи дни на около 200 метра височина. За щастие на русенци през втория или третия ден от натрупания в атмосферата на града смог започва да подухва ветрец или излиза слънце, което затопля долните пластове въздух и създава движение

на въздуха отдолу нагоре, та по тоя начин градът сравнително се очиства и спасява от угрозата да изпита последното си вдишване.

В статията си констатирах също, че Русе е заплашен от задушаване повече от другите градове, защото лежи в една котловина, през която не минават естествени тече-

(Следва на стр. 3)

Веселин ТАЧЕВ

ПРЕДЕЛНА ЯШНОТА

(Продължение от стр. 1)

ния, както това става в София (планините), Варна (морето), Плевен (равнината) и т. н.

Река Дунав минава край Русе и не оказва влияние. Уникална картина съм наблюдавал по времето, когато двата ТЕЦ-а работеха с въглища и двата им комина, разположени в двата срещуположни края на града проточваха димни облаци, които се събираха точно над центъра му.

Статията ми бе подкрепена с данни от изследвания, изнесени в „Доклад за опазване и възпроизводство на природната среда в Русенски окръг“ на ОК на Отечествония фронт и ОНС — Русе, изнесен през 1978 г. В доклада се обобщава, че „средните концентрации на праха в Русе през 1977 г. превиша-

ват 4.3 пъти пределно допустимите концентрации, на сероводорода — 5,2 пъти, на оловните аерозоли — 1,4 пъти, на формалдехида — близо 2 пъти, и че „максималните концентрации на тези замърсители са много по-високи“. Твърде тревожен факт е, продължава в доклада, че по замърсеност на въздуха сред окръжните градове Русе от 10 място през първото тримесечие на 1976 г. заема първо място през първото тримесечие на 1977 г. по показателите „прах“ и „сероводород“, и трето място по „азотен двуокис“ и „оловни аерозоли“.

Предполагам, че тези показатели през следващите години са се увеличили значително.

У русенци тогава, че и по-късно, не се наблюдаваше ни каква тревога за това, че дишат подобни есенции, които предизвикват трайни бело-

дробни, психични и генетични увреждания.

Хлорът изигра прогресивна роля. Острият му дъх бе осезаем, а опасността от бърза смърт — реална. Хората разбраха какво ги грози, като съзираха главната опасност от завода в Гюргево. Техният протест бе чул в цялата страна и породил тревога и загриженост към Русе. Русе се превърна в символ на борбата срещу престъпното отношение на тоталитарните режими към здравето на хората.

Слава богу, румънският завод вече не изпуска хлор, съоръженията му се демонтират.

Могат ли обаче русенци най-сетне спокойно да дишат чист въздух?

Направеното напоследък не е малко. То бе изтъкнато на скоро на уводно място във в. „Дунавска правда“ от председателя на ИК на ОбНС Георги Драгоев. Снегът през

изминалата зима бе сравнително чист (комините на двата ТЕЦ-а спряха димната си пелена), монтирани са скъпи пречиствателни съоръжения на по-важните заводи замърсители, спрени са някои производства, закрити са цехове.

И въпреки това в Русе все тъй трудно се диша.

Причината — автомобилният транспорт.

Докладът от 1978 г. изрежда авто- и жп транспорта на последно място. Но в края на доклада има една таблица за натовареността на главните русенски улици с моторни превозни средства във връзка със средните нива на шума. Според тая таблица интензитетът на измерените 12 улици на час е около 6000 моторни превозни средства. Сигурен съм, че този интензитет напоследък се е удвоил. Ако умножим диаметъра на ауспуховата тръба по 12000 ще получим постоянния диаметър на една съвсем невъображаема тръба, която бълва в атмосферата на Русе през по-голямата част на де-